

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN VĨNH CỬU, TỈNH ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hồng Nhung

Thư ký phiên họp: Ông Lê Đình Vạn – Thư ký Tòa án của Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp: Ông Cao Kỳ Dương - Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 01 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 345/2024/TLST-DS ngày 15 tháng 11 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 23 /2025/QĐST-DS ngày 06 tháng 01 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu: Bà Trần Thị L, sinh năm 1972

Nơi cư trú: tổ B, khu phố B, thị trấn V, huyện V, tỉnh Đồng Nai (có mặt).

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

+ Bà Trần Thị D, sinh năm 1962

Nơi cư trú: tổ B, khu phố B, thị trấn V, huyện V, tỉnh Đồng Nai (có mặt).

+ Ông Trần Ngọc C, sinh năm 1965

Nơi cư trú: tổ B, khu phố B, thị trấn V, huyện V, tỉnh Đồng Nai (có mặt).

+ Bà Trần Thị N, sinh năm 1975

Nơi cư trú: tổ B, khu phố B, thị trấn V, huyện V, tỉnh Đồng Nai (vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 11/10/2024 và quá trình tham gia tố tụng người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Trần Thị L trình bày:

Cha mẹ bà L là ông Trần Văn Đ và bà Nguyễn Thị M. Ông Đ và bà M có 04 người con gồm bà Trần Thị D, sinh năm 1962; ông Trần Ngọc C, sinh năm 1965; bà Trần Thị N, sinh năm 1975 và bà Trần Thị L, sinh năm 1972. Ông Trần Văn Đ chết năm 2015, bà Nguyễn Thị M sinh năm 1936 hiện nay đã 88 tuổi, già, yếu, không tự sinh hoạt cá nhân được, mọi sinh hoạt cá nhân đều cần người giúp đỡ và không nhận thức được. Bà L1 yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị M, sinh năm 1936; nơi cư trú: tổ B, khu phố B, thị trấn V, huyện V, tỉnh Đồng Nai mất năng lực hành vi dân sự để cử người giám hộ và thực hiện các quyền, nghĩa vụ của bà M theo quy định của pháp luật.

Tại phiên họp, bà L1 vẫn giữ nguyên yêu cầu của người yêu cầu và không cung cấp tài liệu, chứng cứ mới.

** Tại bản tự khai và tại phiên họp, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Trần Thị D trình bày:*

Bà là con của bà Nguyễn Thị M. Bà M hiện nay đã già, yếu, không tự sinh hoạt cá nhân được, mọi sinh hoạt cá nhân đều cần người giúp đỡ và không nhận thức được. Bà đồng ý với đơn yêu cầu của bà L1 về việc tuyên bố bà M mất năng lực hành vi dân sự.

** Tại bản tự khai và tại phiên họp, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Trần Ngọc C trình bày:*

Ông là con của bà Nguyễn Thị M. Bà M hiện nay đã già, yếu, không tự sinh hoạt cá nhân được, mọi sinh hoạt cá nhân đều cần người giúp đỡ và không nhận thức được. Ông đồng ý với đơn yêu cầu của bà L1 về việc tuyên bố bà M mất năng lực hành vi dân sự.

** Tại bản tự khai, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Trần Thị N trình bày:*

Bà là con của bà Nguyễn Thị M. Bà M hiện nay đã già, yếu, không tự sinh hoạt cá nhân được, mọi sinh hoạt cá nhân đều cần người giúp đỡ và không nhận thức được. Bà đồng ý với đơn yêu cầu của bà L1 về việc tuyên bố bà M mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

- Về tố tụng: Thẩm phán, Thư ký Tòa án và người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về nội dung: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà L1, tuyên bố bà Nguyễn Thị M mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Trần Thị L yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị M, sinh năm 1936; nơi cư trú: tổ B, khu phố B, thị trấn V, huyện V, tỉnh Đồng Nai mất năng lực hành vi dân sự, là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Ngày 11/12/2024, Tòa án nhân dân huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 1184/2024/QĐ-TCGD để trưng cầu Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Thành phố H thực hiện giám định pháp y tâm thần đối với bà Nguyễn Thị M.

Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 10285/KLGD ngày 18/12/2024 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Thành phố H, kết luận đối với đối tượng giám định là bà Nguyễn Thị M:

- Về y học: Đương sự bị sa sút tâm thần tuổi già (F03 – ICD10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Do đó, có đủ cơ sở để tuyên bố bà Nguyễn Thị M mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015. Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Trần Thị L là có căn cứ nên được chấp nhận.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ Điều 149 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án, bà Trần Thị L phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí.

[4] Xét quan điểm của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vĩnh Cửu phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 27, 35, 39, 149, 372, 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015; Nghị quyết số

326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Trần Thị L. Tuyên bố bà Nguyễn Thị M, sinh năm 1936; Nơi cư trú: tổ B, khu phố B, thị trấn V, huyện V, tỉnh Đồng Nai mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Trần Thị L phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí, được trừ vào 300.000 đồng tại Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0010265 ngày 15/11/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai. Bà L đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Bà Trần Thị L, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Trần Thị D, ông Trần Ngọc C có mặt được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Trần Thị N vắng mặt được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- Viện kiểm sát nhân dân huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

Nguyễn Thị Hồng Nhung